

**XORIJIY TILLARNI O'QITISH METODOLOGIYASINI
MODERNIZATSIYA QILISH MUAMMOLARI: MAHALLIY VA XORIJIY
TAJIRIBA. TA'LIMDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARNING O'RNI.**

NAVOIY DAVLAT UNIVERSITETI

Tillar fakulteti

Talaba: Nurmatova Aziza

Ilmiy rahbar: Gapparova M.T

Anatatsiya: Mazkur ishda ta'lim jarayonida zamonaviy texnologiyalarning tutgan o'rni, ularning samaradorlikka ta'siri va o'quvchilarning bilim olish jarayonini qanday yengillashtirishi yoritilgan. Bugungi kunda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, multimedia vositalari, masofaviy ta'lim platformalari va sun'iy intellekt asosidagi dasturlar ta'lim tizimining ajralmas qismiga aylanmoqda. Ushbu ishda zamonaviy texnologiyalarning afzalliklari, amaliy qo'llanilishi, shuningdek, ular bilan bog'liq ayrim muammolar va ularni hal etish yo'llari haqida fikr yuritilgan. Ta'limdagi innovatsion texnologiyalar ta'limni tartibga solish, uni to'g'ri yo'nalishga yo'naltirish imkonini beradi. Mavzu bo'yicha olib borilgan tahlillar asosida ta'lim sifatini oshirishda texnologiyalardan oqilona foydalanish zarurligi asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: Ta'lim, axborot texnologiyalari, innovatsiya, kompleks faoliyat, axborotkommunikatsiya texnologiyalari, didaktik texnologiyalar.

Аннотация: В данной работе освещается роль современных технологий в образовательном процессе, их влияние на эффективность обучения и то, как они облегчают процесс получения знаний учащимися. На сегодняшний день информационно-коммуникационные технологии, мультимедийные средства, дистанционные образовательные платформы и программы на основе искусственного интеллекта стали неотъемлемой частью системы образования. В работе рассматриваются преимущества современных технологий, их практическое применение, а также некоторые возникающие проблемы и пути их решения. Инновационные технологии в образовании позволяют упорядочить процесс обучения и направить его в правильное русло. На основе проведённого анализа обоснована необходимость разумного использования технологий для повышения качества образования.

Ключевые слова: Образование, информационные технологии, инновация, комплексная деятельность, информационно-коммуникационные технологии, дидактические технологии

Annotation: This paper explores the role of modern technologies in the educational process, their impact on learning efficiency, and how they facilitate

students' acquisition of knowledge. Today, information and communication technologies, multimedia tools, distance learning platforms, and artificial intelligence-based programs have become an integral part of the education system. The work discusses the advantages of modern technologies, their practical applications, as well as some related challenges and possible solutions. Innovative technologies in education help to organize the learning process and guide it in the right direction. Based on the conducted analysis, the importance of using technologies wisely to improve the quality of education is substantiated.

Key words: Education, information technology, innovation, integrated activity, information and communication technologies, didactic technologies

Ta'lim o'qituvchi va o'quvchilarning hamkorlikdagi faoliyati bo'lib, shu jarayonda shaxsning taraqqiyoti, uning ma'lumoti va tarbiyasi ham amalga oshadi. Darslarda o'qituvchi o'z bilimi, ko'nikma va malakalarini mashg'ulotlar vositasida o'quvchilarga yetkazadi, o'quvchilar esa uni o'zlashtirib borishi natijasida undan foydalanish qobiliyatiga ega bo'ladi. O'rganish jarayonida o'quvchilar o'zlashtirishning turli ko'rinishlaridan foydalanishadi, ya'ni o'zlashtirilayotgan ma'lumotlarni qabul qilish, qayta ishlash hamda amaliyotga tatbiq etishda o'ziga xos tafovutlarga tayanadi. Ta'lim jarayonida o'qituvchi va o'quvchilarning dars paytidagi hamkorligi, o'quvchilarning mustaqil ishlashi, sinfdan tashqari ishlar shaklida ta'lim va tarbiya masalalari hal etiladi.

Ta'limdagi innovatsion faoliyat ta'lim sohasidagi innovatsiyalarning paydo bo'lishiga qaratilgan kompleks faoliyatni o'z ichiga oladi. Bu innovatsiyalar ta'lim jarayonini tashkil etishning usul va usullari, ta'lim va tarbiya jarayonida foydalaniladigan resurslar, ilmiy nazariyalar va tushunchalar bo'lishi mumkin. Innovatsiyalar yangi ilmiy bilimlarni, qandaydir kashfiyotlar, ixtirolarni olishga qaratilgan tadqiqot faoliyatidan foydalanish orqali rivojlanadi. Bundan tashqari, innovatsiyalarning paydo bo'lishi loyihalash ishlarining natijasi bo'lishi mumkin, bunda mavjud ilmiy nazariyalar va tushunchalar asosida amaliy harakatlarni amalga oshirish imkoniyatlarini aks ettiruvchi instrumental va texnologik bilimlar ishlab chiqiladi. Shunday qilib, innovatsion loyihalar yaratiladi, bu esa keyinchalik yangi texnologiyalarning paydo bo'lishiga olib keladi. Innovatsiyalar ta'lim faoliyati jarayonida ham rivojlanadi. O'quv jarayonida talabalarning nazariy va amaliy bilimlarini rivojlantirish amalga oshiriladi, keyinchalik ular innovatsiyalarni yaratish bilan bog'liq bo'lgan amaliy hayotning turli sohalarida qo'llanilishi mumkin. Ta'limda innovatsion texnologiyalar o'qitishda muayyan yondashuvlarni qo'llash asosida qo'llaniladi, ya'ni. yangi texnologiyalarni rivojlantirish uchun asos bo'lgan talablar va maqsadlarni o'z ichiga olgan tamoyillar.

Pedagogik sohadagi barcha innovatsiyalar jamiyat ijtimoiy-iqtisodiy

rivojlanishining hozirgi bosqichiga aniq mos kelishiga asoslanadi. Hozirgi vaqtda ular o'quvchilarning mustaqilligini rivojlantirishga, o'z-o'zini o'rganish va o'z-o'zini rivojlantirish qobiliyatlarini shakllantirishga, o'quv dasturlarini mexanik ravishda emas, balki ongli ravishda o'zlashtirishga qaratilishi kerak.

Ta'lim sohasidagi innovatsion texnologiyalar doimiy ravishda rivojlanib, ularning turlari kengayib bormoqda. Bunga misol sifatida :

Didaktik texnologiyalar. Ular ta'lim muassasasi rivojlanishining asosiy omili hisoblanadi. Bunday texnologiyalar an'anaviy va innovatsion texnologiyalardan foydalanishni o'z ichiga olgan texnika va vositalar majmuasiga asoslanadi: o'quv adabiyotlari bilan mustaqil ishlash, audiovizual, multimedia vositalaridan foydalanish, tabaqalashtirilgan o'qitish usullari.

Fan ta'limi sohasida axborot-kommunikatsiya texnologiyalari yoki AKT. Ushbu texnologiyalardan foydalanish axborot jamiyatining rivojlanishi va hayotning barcha sohalarida axborot vositalarini faol joriy etish bilan bog'liq. AKT - bu zamonaviy texnologiyalar majmuasi bo'lib, axborotni yig'ish, saqlash, uzatish, qayta ishlash va foydalanish jarayonlarini avtomatlashtirish va optimallashtirishga xizmat qiladi. AKT texnologiyalari asosan kompyuterlar, mobil qurilmalar, internet, tarmoqlar, dasturiy ta'minot va boshqa elektron vositalar orqali amalga oshiriladi.

Ilmiy bilimlarni innovatsiyaga aylantirish jarayoni, uni hodisalarning ketma-ket zanjiri sifatida ifodalash mumkin, bu jarayon davomida innovatsiya g'oyadan mahsulot, texnologiya yoki xizmatga qadar etuklanadi va amaliy foydalanishda tarqaladi.[2] O'qituvchi innovatsion texnologiyalarga asoslanib darsni tashkil etar ekan, turli texnik vositalardan ham (kompyuter, proyektor, elektron doska va hokazo) foydalanishi mumkin.

O'qituvchining faoliyatida innovatsiyalar qanchalik ko'p bo'lsa, mazmun shunchalik oshadi. Ta'limda innovatsion texnologiyalar va interfaol metodlar haqidagi tasavvurlar barqaror va mukammal shaklga ega emasligini ham e'tirof etish kerak. Har bir o'qituvchi ta'limga individual tarzda yangilik kiritishi mumkin. Innovatsion texnologiyalar o'qituvchi o'z faoliyatidan qoniqmaslikdan kelib chiqadi

Xulosa: Ta'lim sifati - davlat ta'limining ijtimoiy tizimi, jarayoni va natijada shaxs, jamiyat va jamiyatning manfaatlari va manfaatlariga mos keladigan ehtiyojlarini qondirish imkoniyatini ta'minlaydigan ta'lim xizmatlarining iste'mol xususiyatlari to'plamidir.[3]

Innovatsion texnologiyalardan dars jarayonida foydalanishning o'ziga xosligi shundaki, ular o'qituvchi va o'quvchilarning birgalikdagi faoliyati orqali amalga oshiriladi. O'qitish jarayoni o'qituvchi hamda o'quvchilar faoliyatini o'z ichiga oladi. O'qituvchining faoliyati o'quv materialini bayon qilish, o'quvchilarning fanga bo'lgan qiziqishini orttirish, fikrini teranlashtirish va e'tiqodini shakllantirish, o'quvchilarning mustaqil mashg'ulotlariga rahbarlik qilish, ularning bilim, ko'nikma

va malakalarini tekshirish hamda baholashdan iborat. O'z ishiga ixlos bilan qaragan o'qituvchida chinakkam ehtiros bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Алдашев И. Использовать специфические свойства компьютера, позволяющие индивидуализировать учебный процесс и обратиться к принципиально новым познавательным средствам. "Экономика и социум" №6(73) 2020 www.iupr.ru
2. <https://serviceproekt.ru/uz/uslugi/klassifikaciya-innovacii-prezentaciya-na-temuinnoyacionnye/> © serviceproekt.ru
3. Абдулхаева Ф. Применение информационных технологий в изучении языков является фактором эффективности. "Экономика и социум" №12(91) 2021 www.iupr.ru